

Snužejski veter

Šele ponoči izveš
koliko zvezd
je vrh neba.
Koliko bratov čutiš
sredi srca.
Koliko bratov sveta.
Koliko bratov sveta.
Šele sredi noči
izveš koliko oči
se zapira v sen
da nisi sam
zapuščen
šele opolnoči
ko iz zore zlate
zvezde bleščijo na nas.

Srečko Kosovel

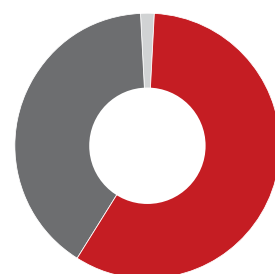
Spoštovani Snužejci!

V nedeljo, 25. maja 2014, smo krajan KS Senožče volili evropske poslance in se odločali o umestitvi vetrnih elektrarn v našo krajevno skupnost. Visoka udeležba potrjuje, da je bila odločitev o izpeljavi posvetovalnega referendumu upravičena. Od 888 volilnih upravičencev nas je na volišča prišlo 569, oziroma 64,08%. Za primerjavo: povprečna udeležba v Sloveniji, kjer se je volilo samo evropske poslance, je bila 24%.

Referendumsko vprašanje se je glasilo:

“Ali ste za to, da se na območje krajevne skupnosti Senožče v prostor umešča vetrne elektrarne?”

Izid: **58,2%** **PROTI**
40,2% ZA
1,6% NEVELJAVNIH glasovnic

Občina Divača se je že lani odločila, da bo upoštevala voljo krajanov.

Člani občinskega sveta so to odločitev potrdili na seji 9. 4. 2014, ko so z 12 glasovi za in tremi vzdržanimi podprli razpis posvetovalnega referendumu in se do znanih izidov referendumu niso opredeljevali niti ZA niti PROTI. Prav tako o tem pristojni organi niso izvajali nobenih aktivnosti (razen sestanka sveta KS Senožče zaradi ponudbe enega od investitorjev za asfaltiranje trga okoli spomenika v centru Senožče).

Sedaj, po referendumu, ko je večinska volja ljudi znana, je občinski svet na redni seji, 28. 5. 2014, sprejel naslednji sklep:

»Večinska volja krajanov KS Senožče, izkazana 25.5.2014 na posvetovalnem referendumu o umeščanju vetrnih elektrarn na območju KS Senožče, naj se realizira tako, da se v OPN ne umešča novih vetrnih polj na območju KS Senožče.

Na Vlado Republike Slovenije naj se skupaj z izkazano voljo krajanov na referendumu (Poročilo) pošlje zahteva o ustavitvi postopka priprave državnega prostorskega načrta za Park vetrnih elektrarn Senožška Brda.

Priprave novih »državnih prostorskih načrtov« naj se ne začnejo, dokler se ne sprejme ustrezna zakonodaja, ki bo upoštevala dognanja o škodljivosti infrastrukture za ljudi in živali, karbo strokovna podlaga za umeščanje vetrnih elektrarn z vidika ustrezne zaščite zdravja ljudi.«

Referendum je bil posvetovalne narave, zato bo investitor, ne glede na izraženo večinsko nasprotovanje krajanov in ne glede na občinske sklepe nadaljeval s projektom.

Civilna iniciativa ZA vetrne elektrarne je napovedala, da v taki obliki ne bo več delovala. Za potrebe sodelovanja z investitorjem bodo ustanovili pravni subjekt – zadrugo, ki bo delovala mimo občine.

Kaj je civilna iniciativa?

"... je oblika samoorganizacije občanov, državljanov, v glavnem določene skupine ljudi, ki jih družijo enaki interesi. Gre za skupno željo po uveljavitvi določenega predloga oz. proti njej, zaradi česar se posamezniki družijo, da bi se jih družno bolj slišalo. Traja, dokler je v skupini aktivna želja po uresnitvi cilja, potem pa preneha delovati tako neformalno, kot se je ustanovila. Za tovrstno povezovanje niso potrebni nobena registracija niti notranji akti, ne gre za pravno osebo, nima svojega premoženja. Iniciativa lahko izmed sebe izvoli, imenuje (kakorkoli že) predstavnika, ki daje izjave za javnost..."

CI za zaščito Senožeških Brd je nastala potem, ko so predstavniki podjetja VEPA, d.o.o., uradno napovedali, da nameravajo postaviti 40 vetrnih turbin na območje naše krajevne skupnosti. Umestitev tolikšnega števila skoraj največjih vetrnih turbin v neposredno bližino naših domov je velik poseg. Ker je investitor nastopil precej enostransko in ni želel poslušati naših pomislekov ter odgovarjati na vprašanja krajanov, smo se kot odgovorni ljudje želeli čim bolj seznaniti s tem, kaj nam ponujajo.

Zbrali smo in še zbiramo ter preučujemo aktualne predpise in zakonodajo, vezano na energetiko, in vse, kar je neposredno in posredno povezano s to tematiko. Sodelujemo s politično in kapitalsko neodvisnimi slovenskimi in tujimi strokovnjaki s področja akustike, medicine, okolja in drugih področij. Vse o tem najdete na naši spletni strani www.senozeska-brda.si

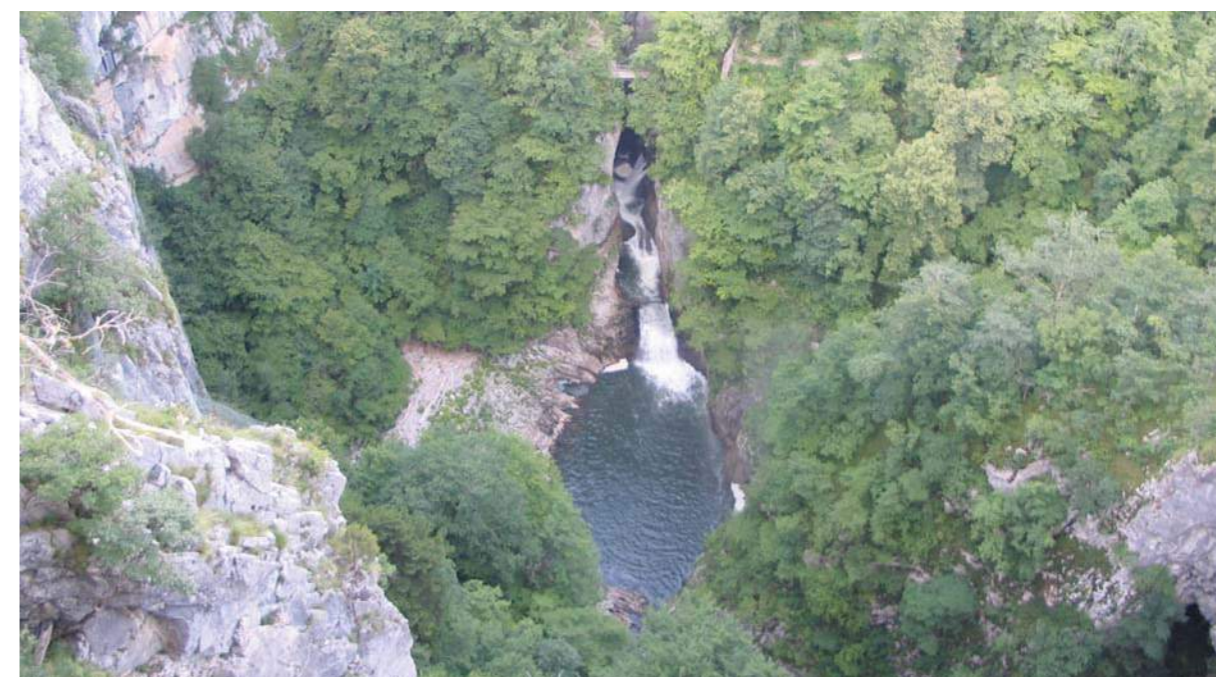
Civilna iniciativa Brkini

Naša prizadevanja in akcije so zelo prijazno in predvsem izredno požrtvovalno podprli predstavniki CI Brkini. Ob tej priložnosti se jim javno zahvaljujemo za ves trud in strokovno pomoč, ki nam jo nudijo. Brez njih naša CI ne bi bila to, kar je. To so vljudni, izobraženi, skromni, miroljubni mladi ljudje, ki so lahko za vzgled prav vsakomur. In ker živimo v času, ko se moralne vrednote postavljajo na novo, smo lahko mirni, saj s svojo vstajajočo svetlobo naznanjajo boljši jutri.

Postavitvi vetrnih parkov kjer koli v divjaški občini ostro nasprotuje tudi Park Škocjanske jame.

Škocjanske jame so pod UNESCOvo zaščito, pod to zaščito pa želijo vpisati celotno področje Krasa. Tudi zaradi tega si prizadevamo, da bi naša stališča uradno podprlo čim več raznih društev, zavodov in organizacij.

Glavno poslanstvo svetovne neprofitne organizacije **GREENPEACE** je ohranjanje narave, a njen slovenski zastopnik za energetske politike, kljub dejstvu, da bi bilo v primeru postavitve vetrnega parka trajno uničenega na desetine hektarov gozda, projekt javno podpira. O vplivih infrazvoka in nizkofrekvenčnih zvokov pravi: »...Zadeva je bila s stališča znanosti zaključena, tako da novih študij s tega področja ni.« Pri tem se sklicuje na »eno novejših« študij z Danske iz leta 2005. To študijo so analizirali priznani akustični strokovnjaki in njeno vsebino v znatni meri strokovno zavrgli.

Stališča oziroma razlage predstavnika tako pomembne organizacije, kot je Greenpeace, so milo rečeno zelo ozke in brez strokovnih osnov. Z dopisom smo o tem obvestili tudi njihovo krovno organizacijo. Več o tem lahko preberete na naši spletni strani, v zavihku Dokumenti civilne iniciative.

Kaj je glavna naloga CI za zaščito Senožeških Brd?

V prejšnjih izdajah Snuzjevskega vetra smo že pisali o tem, da Slovenija na področju energetike nima urejene zakonodaje. Pripravljen je bil Nacionalni energetski program (NEP), a ni bil sprejet. Pa se kljub temu ministrstvo in drugi organi velikokrat sklicujejo prav nanj. Kot smo že poročali, ima Slovenija zavezo do EU edinole v %, ki ga mora do leta 2020 doseči iz obnovljivih virov energije.

V začetni fazi priprave je Energetski koncept Slovenije, ki bo nadomestil NEP in v katerem bodo ponovno določene glavne smernice energetskega razvoja Slovenije. Pomembno je, da sodelujemo pri izdelavi slednjega, spoznamo na ravni države, da v Sloveniji ni primerne prostora za izkoriščanje energije iz vetra in usmerimo rabo energije iz okolju in ljudem primernih OVE.

Če preskočimo številna dejstva, ki ne govorijo v prid vetrnim turbinam, in »samo« posredno negativno vplivajo na zdravje oziroma zmanjšano kvaliteto bivanja v njihovi bližini, pa vsekakor ne moremo mimo tega, da **je s številnimi študijami dokazano, da infrazvok in nizkofrekvenčni zvoki, ki jih te turbine oddajajo pri svojem delovanju, povzročajo vibroakustično bolezen oz. sindrom vetrnih turbin.** Več o tem si lahko preberete na naši spletni strani (www.senozeška-brda.si) ali kjerkoli na internetu. Zaradi teh dognanj je v pripravi poenotena evropska zakonodaja, ki bo določala minimalno oddaljenost vetrnic od bivališč 2 km na ravninskih in 3,2 km na hribovitih področjih. Enako je tudi priporočilo slovenskega Nacionalnega inštituta za javno zdravje.

razdalja 840 m

In kje je srž problema?

Citiramo predstavnika investitorja, Aleša Musiča, v izjavi za Primorske novice, 27. 5. 2014:

» Če vetrnice umikamo v pas nad dva kilometra od naselij, takšnega projekta nikjer v Sloveniji ne bo, ne le na področju Senožeških Brd, saj je tip poseljenosti urbanistično v Sloveniji glede na ugodne vetrne lege tak, da tega preprosto ne bo mogoče postaviti.«

Ker je na eni strani Senožeških Brd zaščiteno območje zaradi voda, na drugi zaščiteno migracijsko področje divjih zveri, na tretji strani pa območje Natura 2000, je to poseljeno območje edino »na razpolago«. Zaradi neurejene in zastarele zakonodaje investitor ob podpori države hiti s postopki za umestitev vetrnih elektrarn pred uveljavitvijo novih zakonov. Po načrtu so posamezna stojišča vetrnih turbin Senožeških Brd 800–1.000 m od hiš, nekatera pa naj jim bi bila še bližja. Tako investitor kot država zelo dobro poznata celotno problematiko, zato se nam zdi njihovo obnašanje milo rečeno neokusno. »Žrtvovati« približno 1.000 slovenskih državljanov in v isti sapi poudarjati, da vsi postopki tečejo skladno z veljavno zakonodajo - temu se reče izigravanje.

Naša naloga je doseči, da se do sprejema ustrezne zakonodaje, tako evropske kot slovenske, upošteva načelo previdnosti, ki pravi:

»Uvajanje novih tehnologij, proizvodnih postopkov in izdelkov je dopustno le, če ob upoštevanju stanja znanosti in tehnike ter možnih varstvenih ukrepov ni pričakovati nepredvidenih škodljivih učinkov na okolje in zdravje ljudi.« (Zakon o varstvu okolja, prvi odstavek 8. člena).

Škodljivi učinki na zdravje ljudi so že znani in dokazani, še več – zakonodaja je v postopku sprejemanja. Na teh dejstvih je zasnovano tudi uradno priporočilo slovenskega Nacionalnega inštituta za javno zdravje, ki priporoča, da so vetrnice oddaljene od bivališč najmanj 2 km.

razdalja 2 km

- Zakaj?
- Kje je pravica do zdravega bivalnega okolja?
- Zakaj država podpira investitorja?
- Zakaj so bili vsi postopki izvedeni tako, da je v igri samo en investitor – torej ni bilo javnega razpisa, država pa kljub temu uveljavlja javni interes?
- Kako lahko država za vetrnice uveljavlja javni interes, če vetrnic ni v nobenem veljavnem zakonu?

Vprašanj je veliko, odgovor je samo eden.

DENAR.

Koliko, od kje, komu... To nas ne zanima. Nikomur nismo nevoščljivi, vsem privoščimo.

Samo ne na račun našega zdravja in miru.